

PROJECTOPROEP KWZI

Gemeentelijk investeringsprogramma 2025

1 Projectoproep KWZI samengevat

Tot en met **30 juni 2025** kunnen lokale besturen en rioolbeheerders aanvragen indienen voor subsidies voor de aanleg van gemeentelijke riolering en IBA. De Vlaamse Milieumaatschappij werkt opnieuw met een projectoproep om het gemeentelijk investeringsprogramma (GIP) samen te stellen.

Net zoals bij de vorige projectoproep, worden alle aanvragen afgetoetst aan een lijst van criteria (zie 3 en 4). Nieuw voor de projectoproep GIP2025:

- Er wordt een aparte projectoproep gelanceerd voor KWZI projecten om het halen van de reductiedoelstellingen versneld te realiseren
- De lokale besturen moeten vanaf 1 januari 2025 een goedgekeurd hemelwater- en droogteplan hebben

Verder is er vrijblijvend een klimaattool ter beschikking die je kan helpen om je project klimaatadaptiever te ontwerpen.

Uit de projectaanvragen die voldoen aan de criteria van de oproep wordt een selectie gemaakt voor het **ontwerpprogramma** GIP2025. Na goedkeuring van het ontwerpprogramma in het najaar 2025 wordt de selectie bekend gemaakt en worden de aanvragers verwittigd.

Je krijgt nog een uitnodiging voor een **webinar op 22 april 2025** met bijkomende toelichting over deze projectoproep.

2 Verloop van een projectaanvraag KWZI

2.1 Nieuwe aanvraag

Een nieuwe aanvraag voor KWZI dien je zoals steeds in via [AWIS-projecten](#). Hiervoor is geen afzonderlijk projecttype ter beschikking. Je selecteert 'gemeentelijke riolering' als type project en laadt een ingevuld [KWZI-aanvraagformulier](#) op als bijlage. Een [toelichting](#) voor de indiening is ter beschikking. De info over de aansluitende riolering kan je zoals voor een RIO-project aanvullen in de aanvraag zelf.

In het aanvraagformulier wordt de volgende info meegegeven:

- een duidelijke aanduiding van de aan te sluiten woningen of strengen
- de huidige staat of aanwezigheid van riolering voor deze strengen

- de geplande RWA-aanpak
- en de kostprijsvergelijking t.o.v. aansluiting op centraal gebied.

2.2 Heractiveer een eerder ingediende aanvraag

Alle goedgekeurde aanvragen in AWIS-projecten die niet opgenomen werden op de eerder opgedragen programma's zijn stopgezet.

In de overzichtslijst is voor deze projecten onder de kolom 'Acties' een knop voorzien:

Daarmee kan je een aanvraag heropenen. Na aanpassing (o.a. nieuwe motivatietekst, zie verder) en actualisatie (bv. kostprijs) dien je de aanvraag opnieuw in voor deze projectoproep. Enkel de projecten die je wenst in te dienen voor de projectoproep GIP 2025 deel 1 moet je via deze weg activeren.

De andere projecten die je niet heractiveert, blijven in de toepassing beschikbaar en kan je bij volgende projectoproepen eventueel aanpassen en heractiveren.

2.3 Motiveer je aanvraag

Voor alle aanvragen (nieuwe en geheractiveerde aanvragen) moet je bij de motivatie gebruik maken van volgende **standaardtekst**. Hierbij houd je enkel de categorieën over die van toepassing zijn op jouw project.

*Dit project wordt aangevraagd voor GIP 2025/1 in de categorie [reductiedoelen/ lage zuiveringsgraad/ hefboom/ integraal/ gecombineerd/ **decentraal**/ geen van voornoemde](#) en beantwoordt aan de algemene en specifieke categorievoorwaarden zoals beschreven in de projectoproep. Specifiek wordt nog volgende bijkomende motivatie meegegeven: *(vrij aan te vullen)**

Voor een KWZI-aanvraag geef je bij de bijkomende motivatie mee waarom gekozen wordt voor een KWZI in plaats van aansluiting naar een centrale zuivering en hoe dit voor een versnelde sanering zorgt (bv. dure aansluiting over lange afstand, aansluiting technisch niet mogelijk, aansluiting kan ten vroegste binnen ... jaar gerealiseerd worden, snelste oplossing voor dringende sanering van kwetsbare waterloop...).

2.4 Controleer je contactadressen

Controleer bij de indiening van elke projectaanvraag (nieuw of geheractiveerd) steeds de opgegeven contactadressen en geef minstens één generiek mailadres op (voorbeeld: riolering@gemeente.be). Zo kan de communicatie over de subsidieaanvraag (en het verdere dossier) ook blijven doorlopen bij (langdurige) afwezigheid van een contactpersoon.

BELANGRIJK: Fusiegemeenten

De toegangen voor de oude gemeenten die fusioneerden zijn niet meer beschikbaar sinds 1 januari 2025. De toegangen voor de nieuwe gemeente, of een nieuwe rioolbeheerder, moeten opnieuw aangemaakt worden

door de lokale beheerder van de fusiegemeente. Ook hier geldt de controle van je oude contactadressen. Vervang deze door de nieuwe contacten en geef minstens één generiek mailadres op.

Voor verdere info: zie communicatie van VMM naar fusiegemeenten op 17 maart 2025 (contact: gip@vmm.be).

3 Voorwaarden en tips voor KWZI-projecten

3.1 Algemene voorwaarden

Volgens de geldende wetgeving zijn er een aantal algemene voorwaarden waaraan moet worden voldaan.

3.1.1 Timing

Om in aanmerking te komen moet:

- het voorontwerp ingediend worden binnen het jaar na bekendmaking van het programma 2025 deel 1, conform het [subsidiebesluit](#);
- gegund worden en het gunningsdossier ingediend worden bij VMM uiterlijk binnen de 5 jaar na bekendmaking van het programma 2025 deel 1.

Indien de termijn voor indiening van het gunningsdossier niet gehaald wordt, volgt een subsidievermindering van 5% per begonnen jaar na het overschrijden van deze termijn.

Om een subsidievermindering te voorkomen, is het belangrijk dat je enkel projecten indient die volledig aan de vooropgestelde timing kunnen voldoen. Het heeft geen zin om projecten na het opdragen op een programma te faseren of op te splitsen, als niet **alle fasen** aan deze timing kunnen voldoen. In dat geval dien je beter enkel een eerste fase in voor opname op een programma.

3.1.2 Asset management

De rioolbeheerder moet voor deze projectoproep volgende minimumvoorwaarden in het traject van asset management gehaald te hebben:

- minimum dekkinggraad van 90% in de rioolinventaris;
- minstens 40% van alle leidingen op de risicokaart is risicovol;
- 100% van het equivalent budget moet hetzij gepland hetzij uitgevoerd zijn;
- 25% van het totaal inspectieplan is uitgevoerd, waarbij gestreefd wordt naar 25% van de topkritische riolen (NIEUW).

De stand van zaken voor jouw gebied kan je raadplegen via de [statustool asset management](#). De realisatie van het [asset-management](#) wordt beschreven in het [saneringsbesluit](#).

Deze voorwaarde zal worden afgetoetst bij de opmaak van het programma.

3.1.3 Hemelwater- en droogteplan

Om aanspraak te kunnen maken op subsidies, moeten lokale besturen vanaf 1 januari 2025 een goedgekeurd hemelwater- en droogteplan hebben. Het beschikken over een hemelwater- en droogteplan is [decretaal](#) verankerd.

Deze voorwaarde zal worden afgetoetst bij de opmaak van het programma.

Het hemelwater- en droogteplan moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- In het hemelwater- en droogteplan wordt een integrale visie met bijbehorend actie- en maatregelenprogramma uitgewerkt met als doelstelling om een lokaal watersysteem uit te bouwen dat weerbaar is tegen de gevolgen van klimaatverandering en zo bijdraagt aan een klimaatrobuuste en leefbare omgeving. Concreet legt het hemelwater- en droogteplan vast waar en op welke wijze men het hemelwater zo veel mogelijk ter plaatse kan houden, hergebruiken, infiltreren, bufferen, en pas in de laatste stap vertraagd afvoeren.
- Het hemelwater- en droogteplan is opgemaakt voor het volledige grondgebied van een of meer gemeenten en beslaat het publieke en het private domein.
- Het hemelwater- en droogteplan is goedgekeurd door de gemeenteraad en uiterlijk dertig dagen na die goedkeuring aan de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid bezorgd.
- Het goedgekeurde hemelwater- en droogteplan is raadpleegbaar op de gemeentelijke website en de [webpagina van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid \(CIW\)](#).

Is er een goedgekeurd hemelwater- en droogteplan voor de betrokken gemeente raadpleegbaar op de gemeentelijke en CIW-website, dan is aan deze voorwaarde voldaan.

3.2 Bijzondere voorwaarde: subsidieerbare kost

Voor een maximaal milieurendement en zoals vastgelegd in de conceptnota 'de grote stroomversnelling' mag de **subsidieerbare kost** (geïndexeerd) van het project **niet hoger zijn dan 11.756 euro per inwonersequivalent (IE)**, tenzij gemotiveerd (zie verder).

Bij het **voortontwerp en het aanbestedingsdossier** moet je een sjabloon met berekening van deze kost toevoegen (je rekent standaard met 2,3 IE per woning). Bij overschrijding van bovenvermelde kost moet je een motievennota toevoegen, samen met een alternatievenonderzoek. De alternatieven moeten zowel voor DWA als RWA onderzocht worden.

3.3 Tips

3.3.1 Infoworksversie

Zorg ervoor dat het hydraulisch model, dat meegeleverd wordt in fase voortontwerp, in de juiste versie van de database aangeleverd wordt (2023.2). Deze keuze dient al bij het begin van de opdracht gemaakt te worden, omdat ze niet omkeerbaar is naar oudere versies. Aquafin werkt immers met deze versie en moet de technische controle van het voortontwerp kunnen doorvoeren.

3.3.2 Engagementsverklaring

Om te zorgen voor een vlotte vooruitgang van de projecten is het noodzakelijk dat er vanaf het begin van het traject voldoende overleg is tussen alle betrokken partijen, zowel voor de riolerings- als de wegeniswerken. Daarom is het aangeraden om een **engagementsverklaring** tussen de betrokken partijen op te stellen. Zo wordt al in een vroege fase overeenstemming bereikt over de doelstelling, omvang en timing van het project.

[Meer info en een voorbeeldverklaring](#) vind je terug op de website van VLARIO.

De engagementsverklaring is geen verplicht document bij de subsidieaanvraag.

3.3.3. Klimaattool

Door de klimaatverandering is er nood aan klimaatadaptief ontworpen projecten. De VMM ontwikkelde het [klimaatportaal](#) om de impact van klimaatverandering op gemeenten te bekijken (impacttool). Je kan er nagaan welke maatregelen, in welke hoeveelheden en op welke locaties, mogelijk en wenselijk zijn (plantool), en hoe projecten klimaatbestendiger kunnen (projecttool). Deze tools kunnen helpen om projecten voor te stellen die gelegen zijn in gebieden met de grootste klimaatuitdagingen én die meteen ook klimaatadaptiever ontworpen zijn.

Het gebruik van de klimaattool is niet verplicht.

4 Categorie decentrale/KWZI projecten

Algemeen

De ingediende projectvoorstellen worden geëvalueerd volgens de opgegeven categorieën, zowel voor de projectoproep RIO als KWZI. Welke categorie(ën) van toepassing zijn, moet je duidelijk vermelden in de motivatie van je (her)aanvraag. Daarvoor gebruik je de standaardformulering zoals beschreven in dit document bij 2.3 *Motiveer je aanvraag*. De volgorde van de categorieën die je vermeldt in je aanvraag heeft geen belang. De uiteindelijke selectie voor deze projectoproep wordt gemaakt uit alle projecten die voldoen aan de criteria.

Projecten die niet tot een bepaalde categorie behoren kunnen ingediend worden maar worden in principe niet weerhouden.

Uitbreidingsprojecten met een decentrale aanpak

Projecten die zorgen voor een versnelde sanering van het buitengebied door te opteren voor een KWZI, komen in aanmerking voor opname. Rioleringsprojecten naar de KWZI komen tevens in aanmerking. Indien de KWZI een bestaand lozingspunt opneemt, moet er ook aandacht zijn voor de kwaliteit van de aansluitende rioleringsprojecten.

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring van een KWZI, moet de installatie aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De installatie heeft een capaciteit die groter is dan 20 IE (inwonerequivalenten) en die kleiner is dan de omslagwaarde van de betrokken gemeente. De omslagwaarde is de waarde, vermeld in bijlage I bij het *besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2006 houdende de vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen*. Installaties met een maximale capaciteit van 20 IE kunnen in aanmerking komen voor subsidiëring als IBA.
- De totale kostprijs van de installatie wordt vergeleken met de kosten van aansluiting op de meest nabije bovengemeentelijke zuiveringsinstallatie. De keuze voor het decentraal scenario wordt hetzij ingegeven door een lagere kostprijs van de KWZI, hetzij door een andere reden. Deze motivatie wordt ook verduidelijkt in de aanvraag. Hierbij is het versnellingsaspect belangrijk (zie ook 2.3). Meer duiding zal gegeven worden in de webinar.

De scenario-analyse moet, na opname, bij het voorontwerp worden geactualiseerd. Indien dan blijkt dat de KWZI niet meer voldoet aan de doelstellingen van deze oproep (versnelling), vervalt de doelstelling van het project en dus ook het recht op subsidie.

Voor deze projecten adviseren we ook rekening te houden met bijkomende kosten die niet in aanmerking komen voor subsidie (oa. onderhoud, exploitatiekosten ...).

5 Meer info

Voor vragen over deze projectoproep kan je contact opnemen via gip@vmm.be.

Heb je **praktische of technische problemen** met de toegang of het gebruik van de digitale omgeving? Meld dit aan het AWIS-team via [de AWIS Service desk](#).